

Nogle glimt fra en fjern fortid

Ane Christensen, Barslev

Min bedstefar, Lars Jensen Lund, er født 1822. Bedstemor, Maren Kirstine Kristendatter Lund, er født 1830. Min mor, Ane Kathrine, er født 1859 i Grauhøjgård i Semb.

Min mor har ofte fortalt om sit hjem, og noget husker jeg tydeligt - bedst husker jeg, at hun fortalte, hvordan de fejrede julen. Mor havde mange søskende,

og da hun var en af de ældste, har hun ofte været barnepige. Juleaftensdag om eftermiddagen var det gerne hendes bestilling at vaske alle de små søskende og give dem rent tøj på, et arbejde, hun nød meget, sagde hun. Aftensmaden var suppe og kød. Når de var færdige, morede de sig med nødder og andet. Jeg husker ikke, mor fortalte, at de sang julesalmer, men det har de vel gjort. Senere på aftenen fik de kaffe, og inden de gik til ro, fik de »nætter«, som bestod af risengrød, kogt torsk med kartofler og sovs (så de er ikke gået sultne i seng). Om aftenen drev (= drog) de stak (sådan hed det vist) om, hvem der skulle op julemorgen til morgenarbejdet. En af brødrene skulle male og fodre, og en af pigerne smøre mad og lave kaffe, som hele familien fik serveret på sengen; det var kavringsmelmad med pålæg, de fik. Bedstemor havde til julen et kødmandsfad, som de kaldte det, med forskellige slags pålæg, - aah, hvor sådan en melmad smagte godt, sagde mor (det lyder næsten utroligt, at hele familien fik kaffe på sengen, men sådan var det skik). Jeg spurgte engang min moster, om det ikke var kedeligt at skulle op at smøre mad og lave kaffe. - Nej, det var da, hvad

vi allerhelst ville, svarede hun).

Juledag gik bedstemor og bedstefar i kirke, og 2. juledag var der julegilder forskellige steder med dans i storstuerne. Mor holdt meget af at danse, men siden hun blev omvendt, kunne hun ikke tåle at høre en dansemelodi.

Mor fortalte også, at de i mange dage havde en skrædder til at sy. Mens han var der, kom der jævnligt nogle, som ville have ham til at komme hos dem at sy, og han lovede dem alle, at han nok snart skulle komme. Når de var gået, sagde bedstemor: - Men Kristian, hvorfor lover du det, du ved jo, at du ikke kan holde det. - Jamen, de går så glade herfra, svarede han.

Bedstemor var meget proper; hver aften blev bord, bæk og skammel skuret, så var det tørt om morgenen. Der var jo langt bord og fast bæk i dagligstuen. Julerengøringen gjorde de også meget ud af; da blev loft og døre skuret.

Engang havde en af mors brødre, uden at bedstemor vidste det, indbudt mange af sine skolekammerater til at komme på sin fødselsdag. De mødte op, og bedstemor tog imod dem uden at lade sig mærke med noget, men da gæsterne var gået, tog hun ham med ud i tørvehuset. Hvad der er foregået, kan man tænke sig til. Han prøvede aldrig mere at byde hjem på den måde.

Mor havde en fætter, som tilbragte nogle af sine ferier i hendes hjem. En aften i mørkningen løb de ude i gården og legede tag-fat. Mors bror, der var meget for løjer, tog Frants' hue og løb med den. Da

han kom i nærheden af en kokage, lod han, som om han smed huen, men beholdt den. Frants kunne ikke se bedre, end det var huen, som lå der og jog hele hånden ned i kokagen. Det morede de sig meget over. Hendes fætter blev læge på Mors. Engang var hun derovre for at tale med ham om sin sygdom. Da kunne de ikke blive færdige med at tale om gamle dage - husker du? Husker du? Historien om huen blev også genopfrisket.

Min far døde pludselig 1904, kun 43 år. Mor stod ene tilbage med seks børn, hvoraf et var konfirmeret. Hvor har hun haft det svært. Det blev små kår; men mor vidste, at hun skulle hente hjælpere

hos sin himmelske Fader. Jeg husker, at jeg ofte som barn har set mor bøje hovedet, inden hun skulle gøre indkøb. Mor var syg af ledegigt i 16 år, men vi hørte hende aldrig klage.

Den 9. april 1940 kom min bror hjem. Han satte sig hos mor og sagde: - Hvad siger du nu! Mor sagde ikke noget, men stille tog hun sin salmebog, og højt læste hun hele salmen »Under dine vinger skygge«. Så havde hun sagt, hvad hun ville sige. Ja, sådanne minder glemmes ikke. Jeg kunne blive ved, men nu ikke mere.

*Ane Christensen
Barslev*

